

[Undervisningsministeren.]

i, at også voksenundervisningen tilpasses med henblik på en hensigtsmæssig placering i det livslange uddannelsesforløb.

Det danske forberedelsesarbejde til UNESCOs internationale konference om voksenundervisning må ses i lyset heraf, sådan som spørgerne også har antydnet det, og jeg vil gerne takke ordføreren for forespørgerne for de anerkendende bemærkninger om forberedelsesarbejdet, som han gjorde. Hermed er de første skridt taget, og de er blevet fulgt med interesse uden for voksenundervisningens rækker og uden for landets grænser. Den her påbegyndte udvikling — det er vi enige om — må fortsættes og forstærkes.

Det er naturligvis umuligt i nogle få ord at give et billede af Tokyo-konferencen, og det er næppe heller stedet her at gøre det. Der er blevet udarbejdet en fyldig dansk rapport, som er blevet publiceret for et par måneder siden, men hvis jeg med tanke på denne debat skal forsøge at trække nogle konklusioner frem som grundlag for den fremtidige planlægning her i landet, så må det bl. a. blive:

1) Ideen om den livslange, integrerede uddannelse er tilsyneladende universelt accepteret som grundlaget for hele uddannelsespolitikken i et dynamisk samfund, men der er stadig lang vej at gå, før den idé er omsat eller kan omsættes i praksis.

2) Voksenundervisningens selvstændige rolle som en ligeberettiget partner i et fremtidigt sammenhængende uddannelsessystem blev understreget på konferencen. Det blev sagt, at voksenundervisningen må også i fremtiden dække et bredt spekter af formål, og voksenundervisningen har vist sig at have særlige muligheder for at udgøre uddannelsessystemets dynamiske element. Voksenundervisningen skal ikke være en kopi af førstegangsuddannelserne, men må med hensyn til indhold og metoder leve op til de krav og problemer og opgaver, som voksne mennesker står over for.

3) Det blev påpeget, at udviklingen har gjort det nødvendigt med en udvidelse af undervisningsbegrebet, der også tager hensyn til menneskets kulturelle, økonomiske og sociale aktiviteter, sådan som hr. Ole Vig Jensen nævnte det. Sammenhængen mellem voksenundervisning og mere alment kultur-

arbejde og socialt forebyggingsarbejde blev fremhævet.

4) Det er en af 1970ernes store udfordringer at finde midler og metoder til gennem voksenundervisningen at nå de såkaldte glemte folk eller de tabte generationer, de folk, som ikke fik muligheden for tilstrækkelig undervisning og kulturel berigelse, eller som af den ene eller den anden grund ikke har benyttet muligheden. Jeg er helt enig i hr. Ole Vig Jensens betragtninger om den alvor, der ligger i uddannelseskløften.

5) Der blev lagt vægt på, at massemedierne, især radio og fjernsyn, mere systematisk og effektivt inddrages i voksenundervisningen, og i denne sammenhæng blev der også peget på nødvendigheden af at udvikle kombinerede undervisningsmidler og på at fremme samarbejdet mellem massemedierne og brugerne.

6) I det fremtidige uddannelses- og informationssamfund, hvor ingen del af uddannelsessystemet kan være et mål i sig selv, vil ikke mindst de videregående uddannelsesinstitutioner få nye opgaver og forpligtelser både med hensyn til voksenpædagogisk forskning, uddannelse af voksenundervisere og et aktivt engagement i voksenundervisningen selv.

7) Forudsætningen for, at voksenundervisningen skal kunne varetage sin uundværlige del af den livslange uddannelse, er, hævdede konferencen, at dens udøvere på alle niveauer får væsentligt bedre muligheder for at kvalificere sig, og at der udvikles en mere målbevidst og systematisk voksenpædagogisk forskning i nær tilknytning til det praktiske arbejde.

Begrebet livslang uddannelse er blevet nævnt nogle gange i det foregående, og det vil sikkert være på sin plads at prøve at præcisere, hvad det indeholder. Den rigtige UNESCO-betegnelse er jo „lifelong, integrated education“, men „integrated“ falder ofte væk, selv om det er et uhyre vigtigt ord i denne sammenhæng. Det angiver, at der må forekomme såvel en integration på langs, omfattende hele livsforløbet, som en integration på tværs, omfattende tilværelsens forskellige sider både set fra den enkelte borgers og set fra samfundets synsvinkel.

Hermed angives med andre ord, at det ikke blot er spørgsmålet om at skabe bedre sammenhæng inden for uddannelsessyste-